

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕШЕНИЕ № ЕО – 5/2012

за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка

На основание чл. 85, ал. 4 и ал. 5 от *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС), чл. 14, ал. 2 от *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми* (Наредбата за ЕО), чл. 37, ал. 4 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС), представената документация от Министерство на икономиката, енергетиката и туризма и получено становище на Министерство на здравеопазването

РЕШИХ:

да не се извършва екологична оценка на измененията на *Оперативна програма «Развитие на конкурентоспособността на българската икономика» (ОПРКБИ) 2007-2013 г., при прилагането на които няма вероятност да се окаже значително въздействие върху околната среда и човешкото здраве*

Възложител: *Министерство на икономиката, енергетиката и туризма, дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“*

Характеристика на измененията на Програмата:

Измененията на ОПРКБИ се инициират на основание чл. 33, ал.1, (а) *Регламент на ЕК №1083/2006 за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд*, поради настъпили значителни социално-икономически изменения (спад в икономическия растеж от края на 2008 г., намаляване на преките чуждестранни инвестиции, ограничаване на достъпа на българските предприятия до финансиране, газовата криза през януари, 2009 г.). Целта на измененията е ограничаване на отрицателния ефект от социално-икономическите промени и допринасяне за преодоляване на проблемите по отношение на бизнеса. Предвидените изменения са, както следва:

I. Промени, свързани с бюджетни реалокации между приоритетните оси или с въвеждане на нови дейности:

- Разширяване на обхвата на инструментите за финансов инженеринг в рамките на Приоритетна ос 3 „Финансови ресурси за развитие на предприятията“ чрез въвеждане на нов финансов продукт „Инструмент за предоставяне на финансиране чрез поделяне на риска“. Инструментът е предназначен за съфинансиране на нови банкови кредити посредством предоставяне на безлихвени заеми за приблизително половината от размера на одобрените заеми за малки и средни предприятия;
- Разширяване на обхвата и увеличаване на ресурса на област на въздействие 2.3. „Въвеждане на енергоспестяващи технологии и използването на възобновяеми

енергийни източници” чрез включване на нова индикативна операция „Подобряване на енергийната инфраструктура” с пренасочване на финансови средства за изпълнение на тази операция. Новата операция ще се съсредоточи върху изграждането на междусистемна газова връзка „България - Сърбия”.

II. Промени, насочени към подобряване на изпълнението на ОПРКБИ и повишаване усвояемостта на финансовите средства:

- Промяна в допустимите бенефициенти по индикативна операция 1.2.1. „Създаване на нова и укрепване на съществуващата про-иновативна инфраструктура” чрез определяне на конкретен бенефициент по отношение на дейностите, свързани с технологичния парк;
- Допускане на възможност в рамките на Приоритетна ос 1 „Развитие на икономика, базирана на знанието и иновационните дейности” да се финансират иновации, които не са разработени от кандидатите;
- Обединяване на индикативни операции 2.3.1. „Въвеждане на енергоспестяващи технологии в предприятията” и 2.3.2. „Въвеждане на възобновяеми енергийни източници” в една индикативна операция 2.3.1. „Въвеждане на енергоспестяващи технологии в предприятията и подкрепа за инвестиции в зелена индустрия”;
- Преформулиране на област на въздействие 3.2. „Подкрепа за създаване или разширяване на дейността на мрежи от бизнес ангели в България” на „Подкрепа на инициативи, свързани с дейността на Фонда за промотиране на предприемачеството”, създаден в рамките на индикативна операция 3.1.3. „Подкрепа на рисковото инвестиране основно в МСП”;
- Обновяване на индикаторите и на категориите от разходи по ОПРКБИ (Анекс III и Анекс IV към Програмата).

МОТИВИ:

1. Предвидените изменения на ОПРКБИ не водят до промяна в целите и приоритетните оси на ОПРКБИ 2007-2013 г., за която е проведена процедура по екологична оценка, приключила с постановяване на Становище по ЕО № 5-4/2007 г. на министъра на околната среда и водите, с което програмата е съгласувана.

2. Предвид характера и същността на настоящите изменения на ОПРКБИ, както и измененията на ОПРКБИ, извършени през 2011 г., същите не биха могли да доведат до кумулативно въздействие върху околната среда, спрямо предвидените дейности във варианта на ОПРКБИ, за който е постановено Становище по ЕО № 5-4/2007 г.

3. Измененията (с изключение на предвидената нова индикативна операция „Подобряване на енергийната инфраструктура” и алтернативите за нейното реализиране) са свързани с пренасочване на финансови ресурси за съществуващи дейности, предвидени за финансиране по ОПРКБИ, както и с процедурни изменения, които нямат отношение към околната среда и човешкото здраве.

4. По отношение на предвидения за финансиране по ОПРКБИ проект за изграждане на междусистемната газова връзка „България - Сърбия”:

- На 4^{-тия} Газов форум в Словения (проведен на 10-11.09.2009 г.), Европейската комисия и страните от региона вземат решение за изграждане на газов пръстен като чрез неговата реализация ще се гарантира сигурност и непрекъсваемост на доставките на почти всички страни от Югоизточна Европа – Хърватия, Босна,

Херцеговина, Албания, Македония, **Сърбия, България**. Изграждането на газовия пръстен ще изиграе важна роля за стабилизиране на доставките на газ за страните от Балканите и ще подпомогне развитието на газовия пазар в тези страни;

- Целите на проекта са: диверсификация на източниците, пазарите и вноса на природен газ за България, увеличен достъп до алтернативни източници и намаляване на зависимостта от един източник; намаляване на енергийната интензивност на икономиката чрез разнообразяване на енергийния микс и по-ефективното използване на природния газ; използването на природния газ като ефективен заместител на електрическата и топлинна енергия от мазут, въглища и дърва, което ще има положителен ефект за намаляване нивата на отделяне на въглероден диоксид, серен диоксид, азотни оксиди и прахови частици.
- Изграждането на междусистемната газова ще допринесе за постигане на целите по *Приоритет I „Енергийна сигурност”* (намаляване на зависимостта от внос на енергийни ресурси, диверсификация на доставчиците и на източниците, диверсификация на трасетата), като проектът е включен към *Приоритет I на Средносрочната програма до 2013 г. на Енергийната стратегия на Република България до 2020 г.* За проекта на Стратегията е проведена изискващата се процедура по задължителна екологична оценка, в т.ч. оценка за съвместимост, в резултат на което същата е съгласувана от министъра на околната среда и водите със Становище по ЕО № 3-2/2010 г. Стратегията е приета с *Решение на Народно събрание на 01.06.2011 г. (обн., ДВ бр. 43/2011 г.)*;
- В доклада за ЕО на проекта на *Енергийната стратегия на Република България до 2020 г.*, е анализирано и оценено възможното въздействие върху околната среда и човешкото здраве на проекта за изграждане на междусистемната газова връзка „България - Сърбия”, в т.ч. предполагаемото кумулативно въздействие върху околната среда на стратегическо ниво на планиране спрямо другите предвидени проекти за изграждане на газови връзки на територията на Република България. Съгласно изложените заключения, предполагаемите въздействия върху околната среда са свързани основно с възможно засягане на културни ценности при изграждане на газопровода, изменение на ландшафта, въздействие върху водни обекти (в случай, че трасето преминава през такива обекти), въздействие върху биоразнообразието (пряко унищожаване на растителни видове и фрагментиране на местообитанията на животински видове) и върху земеползването (промяна на предназначението и ползването на земите, необходими за реализиране на газовите връзки). Препоръчани са мерки за ограничаване на въздействието върху околната среда при следващите етапи на подробно проектиране и изпълнение;
- Проектът е обсъждан и в контекста на "Стратегия на Европейския съюз за региона на река Дунав", а също така е дискутиран и в рамките на инициативата "Инфраструктура Север-Юг";
- Предполага се, че газовата връзка ще е с дължина 150 км, като една трета от нея ще попада на територията на Р България. Връзката ще е за пренос на газ в двете посоки, като индикативно е определено същата да е с направление „София-Димитровград-Ниш”. Съгласно представената информация, въз основа на предпроектните проучвания, финансирани по Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., за газовата връзка ще бъдат разработени поне три варианта на трасе, като ще се цели максимално избягване на засягане на защитени зони. В рамките на предпроектното проучване е предвидено извършване на изискващите се процедури по оценка на въздействието върху околната среда и ОС, с което при изготвянето на проекта ще бъдат интегрирани екологичните съображения.
- Като алтернатива на проекта за изграждане на междусистемната газова връзка „България - Сърбия” е предвидено пренасочване на финансовия ресурс за

изпълнение на проекти за енергийна ефективност и ВЕИ и/или за изпълнение на дейности по рехабилитация на съществуващата инфраструктура за пренос на газ. Алтернативните дейности за финансиране са насочени към енергийна ефективност и не предполагат значително въздействие върху околната среда на ниво ОПРКБИ.

5. Измененията съобразяват и не влизат в противоречие с целите на съотносимите национални, регионални и местни планове и програми, в т.ч. на плановите и стратегически документи, поставящи цели по опазване на околната среда.

6. Предвид характера и обхвата на измененията, на национално ниво не са налице екологични проблеми, които да са от значение за изменението, или които биха се задълбочили в резултат на реализиране на предвидените изменения на ОПРКБИ.

7. Съгласно становище на Министерство на здравеопазването, от здравно-хигиенна гледна точка не е необходимо извършването на ЕО за предвидените изменения в ОПРКБИ, тъй като:

- С изключение на предвидената нова индикативна операция „Подобряване на енергийната инфраструктура”, в рамките на която се предвижда изграждането на междусистемна газова връзка „България - Сърбия”, останалите изменения нямат пряко отношение към опазване на околната среда и човешкото здраве;
- Проектът за изграждане на междусистемна газова връзка „България - Сърбия” е бил предмет на процедура по ЕО на стратегическо и национално ниво, в качеството си на проект, включен в Енергийната стратегия на Република България (съгласувана със Становище по ЕО № 3-2/2010 г. на министъра на околната среда и водите).

8. При извършената проверка за допустимост по смисъла на чл. 37, ал. 2 от *Наредбата за ОС* се установи, че измененията на ОПРКБИ 2007-2013 г. са **допустими** при съобразяване на произтичащите от тях планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с:

- режимите на защитените територии, определени със *Закона за защитените територии*, заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управление,
- режимите на защитените зони, определени със заповедите по чл. 12, ал. 6 от *Закона за биологичното разнообразие*.

9. На основание чл. 37, ал. 3 от *Наредбата за ОС* е извършена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която измененията на ОПРКБИ 2007-2013 г. **няма вероятност** да окажат значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони от мрежата Натура 2000, поради следните **мотиви**:

- Основните изменения в ОПРКБИ 2007-2013 г. са свързани с бюджетни реалкации между приоритетните оси, определяне на конкретен бенефициент по отношение на дейностите, свързани с първия научно-технологичен парк в България, допускане на възможност да се финансират иновации, които не са разработени от кандидатите, а и такива, придобити чрез трансфер на технологии от външни за предприятията организации, повишаване на инвестиционната активност и предприемачеството чрез развиване на набор от финансови инструменти, разширяване на обхвата на инструментите за финансов инженеринг (JEREMIE) с цел подобряване на достъпа до финансиране на МСП чрез въвеждане на нов финансов продукт „Инструмент за предоставяне на финансиране чрез поделяне на риска” (FRSP – Funded Risk Sharing Product), **които дейности нямат пряко отношение към защитените зони от мрежата Натура 2000 и осъществяването**

им не би могло да влезе в противоречие с предмета и целите на опазване в тях;

- Проектът за изграждане на междусистемната газова връзка България – Сърбия вече е бил предмет на процедура по екологична оценка и оценка за съвместимост на национално ниво в качеството си на проект, предвиден в Енергийната стратегия на Република България до 2020 г., където е оценено въздействието върху околната среда на този и на други проекти за изграждане на газопроводни връзки на стратегическо ниво. Включването на проекта като нова индикативна операция 2.3.2 „Подобряване на енергийната инфраструктура” към ОПРКБИ не променя характера на дадената му оценка в рамките на стратегическото планиране по отношение въздействието му върху предмета и целите на защитените зони от мрежата „Натура 2000”.

10. Съобразно ниското ниво на подробност на предложените изменения, на ниво ОПРКБИ не са налични основания за предполагагане на значително трансгранично въздействие върху околната среда, тъй като:

- измененията не са свързани с предвиждане на дейности или проекти, чието реализиране предполага трансгранично въздействие върху околната среда и човешкото здраве, с изключение на предвиденото финансиране на изграждането на междусистемната газова връзка „България - Сърбия”;
- проектът за изграждане на междусистемната газова връзка „България - Сърбия” е в съвсем начална фаза (към настоящия момент не са стартирали предпроектните проучвания, които ще бъдат изпълнени като дейност, финансирана по Оперативна програма „Регионално развитие”, не са идентифицирани възможни трасета, начална точка на присъединяване, засегнати площи и територии), съответстващ на ниската степен на подробност на Оперативната програма, поради което на ниво национална програма не са налични основания за предполагагане на значително трансгранично въздействие върху околната среда и човешкото здраве;
- в изменението на ОПРКБИ, касаещо този конкретен проект, е предвидено провеждане на изискващите се процедури по оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС) и оценка за съвместимост (ОС) с предмета и целите на опазване на защитените зони, въз основа на които ще бъдат идентифицирани и оценени евентуалните въздействия върху околната среда (в т.ч. защитените зони и територии) и човешкото здраве. Въз основа на резултатите от оценката ще бъдат предложени адекватни мерки за ограничаване на очакваните значителни въздействия върху околната среда и човешкото здраве и ще бъде избрана алтернатива, шадяща максимално околната среда.
- алтернативните дейности, които ще бъдат финансирани в случай, че се установи, че проектът за изграждане на междусистемната газова връзка „България - Сърбия” не предполагат възникване на значително трансгранично въздействие върху околната среда и човешкото здраве.

ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЛЕДНИТЕ УСЛОВИЯ:

1. Планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, предмет на предвидените изменения на ОПРКБИ 2007-2013 г., попадащи в обхвата на Приложение № 1 и/или Приложение №2 на ЗООС или извън тях, и попадащи под разпоредбите на чл. 31 от ЗБР, подлежат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на защитените зони и могат да бъдат одобрени само след положително решение/становище по ОВОС/ЕО/ОС и при

съобразяване с препоръките в извършените оценки, както и с условията, изискванията и мерките, разписани в решението/становището;

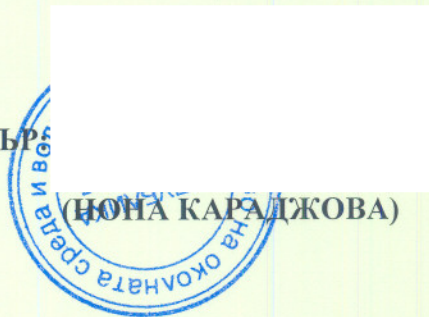
2. В доклада по наблюдение и контрол, съгласно т.ІІ на Становище по ЕО № 5-4/2007 г. **който се представя до 15 април на всеки три години**, да се включва и **информация** относно прилагането на мерките за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последици **от осъществяването на измененията** на ОПРКБИ 2007-2013 г.

Настоящото решение не отменя задълженията на възложителя за изпълнение на изискванията на ЗООС и други специални закони и подзаконовни нормативни актове и не може да служи като основание за отпадане на отговорността съгласно действащата

При промяна на изменението на ОПРКБИ 2007-2013 г., на възложителя или на някои от обстоятелствата, при които е било издадено настоящето решение, възложителят/новият възложител трябва да уведоми МОСВ до 14 дни след настъпване на измененията.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на заинтересованите лица по реда на Административно-процесуалния кодекс.

МИНИСТЪР

Дата: 17.02.2012 г.